

Historisk Optegnelser af J. Gjelling.

Vestros Protogjeld Trøsfjords Laga. Tvee Gaarden Nexim
(se N. Fornbrænger i Aarsberetningen for 1869 S. 135.) Laga en
Rindheug, som star 1878 bordsfirtes og hvorved man i Gjesfeldsvadt
et Jord, brokket i 2 Dele, en Sealtstav, en Polk, et af forn.
De Heuigen tidlige heode vordt undersøgt, seer nu ikke for
fler noget Gaaskammer. Densorte fornfynd, der var meget me-
tegne af Røst, og i Beroket en Glasern og Iver Nexim.

Tvee Gaarden Gjorheim, sammesteds, stode Gaardstuen, ind-
til for 40 star fiden, en Knap 5' liden hvi Beistesten, ^{med} som
deltages bort, og lagdes til en Skop (Bov) over en Elv der i Nørste-
den, hvor den ender et af se. Tvee det sted hvor bemeldte Steen star
opreist, luv og seer en liden Rindheug, hvor i den den Lages bort/
man fandt o Gjesfeld en Bredflering og noget liden forrustet forn-
skraal. Hævene tros at det i fjernere Tager en tilsted.

Tvee Fornbrængt Dalbø i Nordens Protogjeld i Lindmose,
laga indtil for 6 star fiden, ikke luvet fra Jern, en stor Rind-
heug, Mørkeheug, Rødt, og som Liden vingen Andrew Dalbo
lod bordsfirt. Ved den Aledning fandt man i Heuigen Midspindt
et liden Gaaskammer, hvori stode Løve, fyldt med et ske og
brønde Menneskens, men ingen Ting af Vord. De Heuigen vord
bordsfirt, ^{fandt} men i Gjesfelden af dem Jern, et Fornfynd, en Pol-
testen og noget andet forrustet fornskraal. De bemeldte Laga

blev gjort under Thingtiden i östra Lindmörre, var færdig och
skriver Holmbom som Prokurator Lenna, tillstå och betraktar
de fändas Sagor, og de Fänderna seer, at dis^(Mord)skräkkelserne havde meget
viden Lunds for de fändas Sagor, byg heru iiheller som i för-
derleg Beträffning, men lod dem bortkomme.

Da jeg nu iden senere Tid, fra en skillege Houd, her anstillet
de nöiunglige Rendesfjögler om Tilværelsen og Sketelsoulpen af
den færdigste A. M. kirke i Borgum for Reformationen,
er jeg ifølge de Rendesfjögler jeg her anstillet i de færdigste
Kildeskæftes der her steuet til min Ovedighed, Kommet til
den Overberisning, at der i Borgum, i Tordiden, ingen færdigste
te Menniskirke her steuet, men at netop pæu da somt,
hvor Saget i Toringen med de senere fändmörre Skilværelsen
(og seer mig der i indbefattet) forordning, at en Menniskirke her
steuet, der her der i færdigste Kildeskæftes om alle Menniskirke
Kirke steuet. Saget her færdigste igjennem det 17de og 18^{de}
Aarhundredes Tid nedifort Naonet Menniskirke til Menniskirke,
og Tiden for den nedifort pæu vist i alle færdigste
der stort hviere tilbage i Tiden, end fra Begyndelsen af det
17de Aarhundred, der Andrees Videl udger sine danske Lempe-
viser, der indbefatted Visen om Her. st. og Skjøn Vælborg,
der nemlig Saget her fra da Tid, gør sig ubemülig Tid, ved at
herfor Lenna for den Sagode, hvor om bemeldte Vis om hviere
ler, til Borgum i Lindmörre, og at skillelsen mellem de

breve novate Disputes, skulle vorre forveent i en Marienkirke i Bor-
gund. Men efter at P. el. Münch, med sin forvaldig kritiske Under-
sigelser, her godsejort, at feevndt Her etgel Thordsa som Kira-
Vallonges Cines Datter, end nogle uhistoriske Personer, og at Niguen-
heden som Vise omtaler mangler et historisk Grund, seer bliver
Det en Soloply, at her seer et intet Bevis at hente for Tilværel-
sen i Fortiden af nogen Marienkirke i Borgund, men heller antage,
at den i flere Documenter forekommende Magrethe Kirken i
Borgund, her stueet seer den forjorne Marienkirkes Forat.
Som Solge, og Breuafviter, men jeg her ved giont alle min tidligere
Taaetand som jeg her udtalt imin til for skellige Tidens tidligere Bor-
gunds historier, om Tilværelsen af en Marienkirke i Borgund i For-
tiden, men iderens Tid, som ulvildsomt antage, at en Magrethe
Kirke her virkelig, som Tilværelsen omtaler, her seer den om-
handlere Tid, stueet i Borgund. Den omtaler, som bekendt,
end leg (med brist) Kort for stor 1587.

Ved seer ledet at holde mig til de specifikke men firklede Data i
denne omtalte Sag, bliver feevndt Her. Min Taaetand om, at
den nevndende Borgunds Kirke i Tvedømmeth Tid skulle have været
af Magrethe Kirke, ~~for~~ som ses i Lindnæs beliggende. Inden
der for, god, skulle have været af Marie Indbende, fuldvort
af sig selv, seer at det er kun hermed sigte til nogle andre, end
til Magrethe Kirke og Magrethe Indbendes forjords.
Om tidligere Indbendes forjords, her jeg for omtalt

hvorledes det ved Kongebrev af 26de Marts etar 1587, (Post
iflor at Margrethe Kirken i Bergen, hvorled det horte, var
nedbrudt.) blev bestemt, at den aarlige Rente af forsegvofet
skuld vovondor libas iinkislotte 2de Person fra Thordbjorns
Skole, der vilde studere ved Universitetet i Kjöbenhavn.
(Se norske Registre over 2de Bind Sog 700, og norske Skifletter
3de Bind Sog 165.) og 1de Bind Sog 78.)

Sealeder for jeg, at ved Brev af 11de December etar 1595 fik
en Sotrik Didrik bemeldte Rente medens at hun studerede
ved ovenforbendorte Universitet. Ved Brev af 3^{die} Jule etar
1596 fik en Anfinn Olsen det, indtil at hun blev Trost til Herri
i Sandvick. Etar 1597, den 25de April fik en Jöngva Hennicke
Renter. Den 15de April 1608 fik en Jöheener Leinits Blev den, og
etar 1619, den 2^{den} December fik en Christen Heggelund Renter.
etar 1630 fik Pihlprout Johan studere bemeldte Rente.
Den ¹⁶³⁴ herte en Hans Thomassen Renter lige til etar 1646, da
de bemeldte Trobender forsegvofet, bemeldte etar den 30de August
blev tillagt Nö Kirken Trostbord i Bergen, og de bemeldte
Brev, hvorved Margrethes Trobender forsegvofet Rente blev
herlagt til Nö Kirken Trostbord i Bergen, ikke findes opte-
get i H. Nicolaysens Samling af Skifletter og Javel over ved-
kommande Norge, saa tegge jeg i i Betontning her at ind-
föu samme.

Vi Christica den 4de, v. j. n. gör villörlegt, at efter som us

elskelige Borgemeestere og Raad i vor Højeste Børg,
 hvor os allerindseende her ved et enhver, vi gennem Deres Trost
 eller Medtjeners vil Leanderholdning, som den Nyligste sammesteds be-
 tjener, nødvendigt vilde bevilge Penete Margarethe Tordens,
 liggendes pæne Pindmore i Bergenhus Lehn, som en Student,
 ved Neven Høns Morsøp, nogen Tid lang med forbehold ve-
 relt hever; da efter di samme Nyligste ingen visse Tid Komster
 hevet, Trosten med ad aflogge forskrevne Student og dermed alle
 rede en nærm Tid her været forbeholdt, have vi nødvendigt bevil-
 get og tilladt, saa og hermed bevilget og tilladt, at forskrevne
 Penete Margarethe Tordens her efter altid mæge følge Tord-
 stens eller hans Medtjeners, de som nei ere eller her efter samme
 Kirke betjenedes vorder; forbyendes alle og enhver her imod,
 efter som foreskrevet staaer, at hindre eller i di nogen Maade
 forfang ad gjøre, under vor Højdest og Næst. Givet pæne
 vor Slot Kjøbenhavn den 30de August 1646. under vor
 Signet.

Christian.

Enhver Guord, Nær, Belygghed og Skild vort følgende:
 I Volds Melred.

Kæiserens 1. Dag. 18 Mk. med Bysfel. Fremmed 1. " "
 Ytheliasmæne von Midter) 1. " ". Apeloig 1. 2. C. Hæver
 hjem 1. " 18. Hoesberg " 1. 2. Ind. Otkornads 2. " "
 Ythel. Otkornads 1. " " efter Mahrikåla, men efter Jordbøger
 or Deruden Ores Bysfel of " " 2. Mk. Hellen " 2. 12.

Solne 3 Vage = 18 Mark og Overlygel af 2 Mark for
Huseid, Kirke sid.

I Jöningsfjords (Hjörundfjords) Kibred.

Kierseth med Bygel 2 Vage ... Skyrseth 1 Vage efter alle
Trikuler med Bygel, men Overlygel af 1 Vage, som er Jost Ruigs
Troddebol og Opfindernes Gods.

I Jostens Kibred. Jost. Parsdal 3 Vage ...

I Ulfslens Kibred.

Utho Skid med Bygel 4 Vage 1 12, og Overlygel til 6 Mark
for Ulfslens Kirke og Trodsbonden og Læderkilden af
Med. Skid med Bygel 3 Vage " " "

Ulfseth med Bygel 2 - 1 12. Gerd med Bygel 2 Vage " " "

I Wata Kibred.

Kjortai Foste guard med Bygel 2 Vage = 18. August 1 2-6.
Endnu af samme fornyede, 12 Mark Bygel, men Læderkilden
af folgerne Guard beliggende i udsættelig Kibred, nemlig:
I Valde Kibred.

Solne = 1 Mark, 12 Mark. Utho Skid " " 18. Pæsson
" " 18. Weiseter " " 18.

I Dale Kibred

Hagen = 2 " Overlyst " = 18.

I Hjörundfjords Kibred.

Midgaard i Hundenig = 18. Pæsson " = 9 Mark.
I Voldens Kibred.

Ekrem " 18. Strand " " 4 1/2. Murk. Lofseth " " 18.

Ytter Brublos " " 18.

I Grøens Skibred

Norv. Vardal Møje " " Liend " " 18.

I Røds Skibred.

Lille-Røds l. " " Stov-Røds " l. 12. Liseth " " 9.

Arshaug " " 18.

X I Nørø Skibred.

Roseth " l. 12. Arshaug l. " "

I Grøtens Skibred

Sjovik " l. 12.

I Vætre Skibred

Hevseth " l. 12. Junsta " 2. G. Langvad l. 12.

Bjørnheim i Romdalen " l. 6.

De ovenliggende Gaarde af samme Gods, sære følgende.

I Voldens Skibred.

Gedvege med Bygel Møje 18. er aldeles udelagt af Skibred
og kommer icke mere i Bræg.

I Røds Skibred

Skred med Bygel l. 2, en meget daarlig Gaard, og meget
forhold usadsi Skild. Hejægland " " 9 og sære ude.
At ovennævnte Trokender forbeholdes gjenom Tiden, her
vores foren Del under givet Bytte og Møjeskifte, for

meer af Høi Taged Andreas Hanssen Millors Brev af
1672 til Landfogden i Indhaues Høi Ole Hanssen Skindes
Frosted Kirker i Bergen, der kunde udgaa af be-
meldte Frostedes i deliggende Gaarde, nemlig: Indre Brøstle
i Rønde Skibred og Reite i Voldens Skibred, Gaarde
hvis Navn er Kjønner og det ovenfor anførte Kongebrev.

Som Tilføy til min lille Afhandling om Mindesmærket
af fru Torliden, seer Gaarden Blindhem seer Vigeron, som
af seer Liffuier, og seer en Ager, Stensugena Rude der er be-
liggende i Tid for det store Gaardstue, stod lige til Mitten
af det förrige Akerhøvede 2 hvee Bættestene, men som
de skulde have været borttagne, og den Akerfug, og de stode i
Veien meer men skulde plüie Ageren. Af bemeldte Stene
blev bemeldte Ager Rude Stensugena, som den end nu bli-
ver Rude,

³
Som bekendt ² ved "Bergens Borgerbueg" af for Aar 1848
et ubekjendt Manuskript, som ved det norske Aar, blev
ved et Lykkelof fundet i Bergens Byes Arkiv paa Stads-
Råd, af Rigsantiquer Niolajsen, og af ham bidraget til, at Be-
gen nu er nedlagt paa Bergens Museum. Bemeldte Hr. Niolaj-
sen, har nu 1848 udgivet denne Borgerbueg, paa det norske Sildes-
skrifts Bords Bekostning, og der det Indhold, hovedsageligt er

Indskrivelse af Nævne paa de Personer, som fra aar 1551, og
til aar 1612, der paa Rådhuset i Bergen, enten som Borgere eller
Høiendeværter, har aflagt, den ifølge Lov af Kong Christian den 6. Reg-
ningsreglement, befalede Borgered, som her i Bergen, adskillig Vord i
personallistoriske Henseende og paa for Søndmør, som tager sig til i
Betonning herover, at fremkomme nogle Personer, som idet nævnte Tid-
rum her aflagt Borgered paa Bergens Rådhus, og som horte hjemme
i Søndmør, og hvoraf nogle maa have taget Ophold i Bergen. Raadtit, og
med ved Indskrivningen af Personerne, ligesom til aar 1594, naar her
skrevel Personerne og alle nover Hjemstert, ere Dog flere af Disposition-
er; seesom "He was Nilsen Houer", ved aar 1610, miste alle sine funder
de Personer. Denne Ruvne seendes endtages for en Lov af den Nils
Houer paa Pjengsten i Vite som buede her omkring aar 1591, og en fra
aar 1612 forekommer en M. nogle Personer, der dels var flyttede til
Bergen, og dels havde taget Borgerkab i Bergen, men buede hjemme i
Søndmør, nemlig: Aar 1612, en Leivig Stender, 1614, en Ingvald Nilsen,
1615, en Bjerg Bjergsen, Oinar Storkesen, Gyovius Skolekron, Hans
Jeevler, John Knudsen og Resmer Olsen, alle fra Søndmør, og for mig
ubekjendte Personer. Aar 1616 forekommer enders Tidseer og Magnus
Olsen, 1617 en Galleid Tidseer, og 1618, en Jelmund Erikken Vord, og
sees fra Søndmør. Summe aar forekommer ogsaa: Knud Jelmund-
sen, Resmer Olsen og Sakerian Robbertsen, ogsaa fra Søndmør.
Aar 1619 forekommer Leivild Tidseer, Magnus Olsen og Joffen Tid-
sen, ogsaa fra Søndmør. Aar 1620 forekommer Knud Ottesen, Resmer
Simonsen, Knud Knudsen, Jeev Skilleken fra Bergens Guld, og

(Olef Arnulfen)
Kneud Kneudson, og søn fra Søndmør. Aar 1621, Olef Olefson, og Sider
Kneudson. Aar 1622, nooner: Elling Olsen, Knud Rasmussen, Rasmus
Aslakson og Heem Jørgensen, alle fra Søndmør. Aar 1623, en Olef
Nilsen, Heem Heulvordsen. 1624, Joha Pændter, Jørgen Heemsen,
Sider Olsen Johen Johansen, Gerdet Aslakson og Jucob Simonsen alle
fra Søndmør. Aar 1626 nooner Corit Hørkeren og Engelbert Eng-
bertsen. Aar 1628. Heem Hennicksen, Heem Sidesen og Anders Heem
og ^{fra Søndmør} Søn. alle fra Søndmør. Aar 1629 nooner Jucob Olsen, Olef Sider og
neer Johannes. Aar 1630, en Knud Sidesen og Leerich Jørgensen. Aar 1632
Olef Christophersen og David og Knud Christophersen. Aar 1634 nooner
en Sider Heemsen, og Aar 1635, Olef ^{Søn} Jørgensen og Joha Sideren. Aar 1636
Jørgen Simonsen. Aar 1637 en Olef Knudsen. Aar 1638, Thorben Jøn-
sen. Aar 1640 Jucob Jucobson. Aar 1641, Didrik Jørgen og Beret
Jørgen. Aar 1643, Ole Olsen fra Brandab ^(Havide) og Nils Larsen
fra Sørø, og Olef Nilsen fra Hjørundfjord. Aar 1643 Rasmus Se-
derson fra Volva og Suet Larsen fra Volva. Aar 1646, Jucob Simonsen
fra Havide. Aar 1647, Sider Jensen fra Egum, alle fra Søndmør.
Aar 1648, Cornelia Gilleksen fra Vundleva. Aar 1650 en Knudson
søn fra Hjørundfjord og Sten Knudsen og søn fra Søndmør.
Aar 1652 nooner en Joha Olsen og søn fra Søndmør, Aar 1650 nooner
og søn Jucob Jørgensen samt Lars Johansen, og søn fra Hjørundfjord.
Aar 1653, nooner en Anders Brandab Rasmussen, fra Søndmør.
Sidstnoontemætt uder Tindvæn en Søn af Pastor Rasmus Brandab,
og en Brøder til Sider Rasmussen Brandab sønnes Brøder til Nordulv
omkring Aar 1680. Samme Aar 1653, nooner en Holge Olsen

og en Resmer Resmusa fra Volva i Søndmør, samt en Joha
Jørgesen fra Valderkeug i Søndmør, og en Adseid Leventen fra Sønd-
mør. Aar 1654, nover en Anders Resmusa Hjølsum paa
Søndmør, og en Endu Sædson Steveng i Hr. Oluf Liids Jeld i Søndmør
(Herri) og Albert Snell paa for ham. - Aar 1655 nover en Erik
Kædrea Tord i Volva paa Søndmør. Aar 1656a Levent Olava
Pohr i Søndmør, her hander i Nordland. og Frank Olava Bir-
ke Sæl i Volva; Sidsik Sotter paa for ham. Bemeldt Frank Olava
og Sændera for nover Jørgen Sæder paa Røsthol i Volva, og om dult i min
historiske Bemærkning og en Aronny fra Aar 1680. Aar 1657, Hennig
Kernsa ~~Smid~~ Ambudsmand over Jeld og Jeldsøds, og en Halvord
Ollingen og Resmer Sivertsen Sædson fra Søndmør. - Samme Aar
en Knud Olava Strømme, i den Tid fra Sædson i Søndmør, og en
Christopher Erik fra Sædson fra Volva i Søndmør. Aar 1658 en
Johann Olava fra Søndmør, for hvem alle sit Feuers paa for.
Aar 1660. Jørgen Jørgesen Sæder; bor i Volva paa Søndmør,
og siges for Borgerskab d. 18 December 1670. Olluf Ollusen, en
Sædermand paa Røsthol i Herri paa Søndmør. Aar 1661
en Nils Jacobson Sæder (Feuers) paa Søndmør. Feuers i Sæd-
son. Aar 1662 en Joha Sæder, Sæder i Stevengen paa
Søndmør, og Sæder Sæder Sæder paa Søndmør. Sæder Sæder
paa for ham; opsiges for Borgerskab d. 4 October, d. 1662 ulop-
ligt. Sæder Sæder Valderkeug paa Søndmør samt Hennig
Nilsen Sæder. Sæder man have nover en Sæder og Sæder om Sønd-

minn Nils Jacobson Krey, som Rindur 1630 og 1630) og en Bro-
der til Jørgen Nilsen Krey Kupelen over Rindur omkring 1661,
som bød pæne Plineyer og Borgind. Aar 1664, en Jørgen Pors-
dal i Brændels Lagn i Rindur (i Hæveds). Aar 1665 en Mikkel
Johansen Nørresund pæne Rindur og Tids Hansen Krichen i Vind-
elven pæne Rindur, samt Peter Olsen Lind, Seilingsmand fra
Rindur. Aar 1666 en Simon Rasmussen Hærken i Rind-
ur, og Olef Andersen Trommug i Volden pæne Rindur, samt
Merckius Ellingsen Tømmermand, Odal i Hærken pæne Rindur.
Aar 1667, Mads Jørgen, Son af Jens Jensen Trost til Hjörund
Hjörund (som Mads Jørgen Jensen Opreguldr.) Aar 1668,
Jens Olsen i Hærken Hansen Jørgen Jørgensen pæne Rindur
20, og en Jacob Andersen i Aar 1669. - Aar 1670 Christen Christensen
og Mads Jacobsen Kværne fra Rindur, samt Anders Jensen Hæveds
over pæne Rindur (Hæveds, Hærken, Borgind). Ole Christensen Trost og
Pætherius Michelsen Trommug i Volden pæne Rindur.
Aar 1672 en Tids Jensen Ovels Lagn pæne Rindur (som
over Ovels i Jorden Rindur, og Tids Hansen Jørgen, samt Nils
Hansen Jørgensen pæne Rindur (Jørgensen i Volden Lagn) og
indelig Hans Tidsen Vespind pæne Rindur. Aar 1673 en Tids
Johansen Nørresund i Rindur, og Ole Jacobsen Vandelven i Rindur
20. Aar 1675, en Björn Thorsteffen Hærken i Lærken Mile-
red. Aar 1674, Ole Larsen Alhelseth og Hans Nilsen til
Dox første bød pæne Alhelseth i Jordskæg, den anden i V. B. i
Lærken Lagn pæne Rindur. Om Ole L. Alhelseth, se min
Forsker

Personhistorie og minnehistorie Optegnelser, og Klaus Nilsen Vik skrev
sig selv for Klaus Nilsen. Aar 1681 Olef Jensef Land, Søndmør.
Aar 1685 en Peter Peterf Hjørnæsfiord Søndmør. Aar 1686
Lars Luitf Hjørnæsfiord Søndmør. Aar 1692 en
Olef Husef Rippf Søndmør. Aar 1695 Peter Luitf Hjørnæsfiord
Søndmør. Aar 1698 Olef Jensef Røjmes Røjmesfiord
Søndmør, og Ole Peterf Hjørnæsfiord Søndmør. Aar 1702 Jettef
Griefff hveder ved Nordulsholmen i Søndmør, og Nils Peterf
Langf hveder ved Langf i Søndmør. (Om disse se min Optegnelser
og Brevs Olef Jensef hveder i Alfsteaf i Søndmør, og her blev en
Søn af Olef Nilsen ved Røjmes, Forstegods Opfører. -
Aar 1704, Derved Sædffa Midviltfæa Hjelmgaard ved Søndmør.
Aar 1709, Lars Olsef Hjelmgaard Søndmør. Han er uden Tvivl
Lars Olsef Olsef Søn af vore fornavn Ole Larsf Olsef, og
bæder her i Hjørnæsfiord ^{de 2} Møder i min Personhistorie.)
Aar 1720 Jörn Guding Rippf Søndmør. 1724. Anders Gæste
fæa Holte bræger et lidet Krommerlie i Søndmør. (som en Hulten
len, Vænerholte ved Borgund.) og Olef Reemsef Jensef, Hjelmgaard
i Søndmør, samt Klaus Jensef Møller, Søndmør. Men
Deraf Klaus Olsef en Søn Jensef Nilsen Søndmør fra
1646-1686 og Broder til Hennig Jensef Søndmør som døde fra
1687-1694, og døde 1724. G. Aar sammest. Aar 1733 en Møller
Reemsef Bruch Ho. Broder Søndmør. Aar 1735 en Jettef
Olsef Hjørnæs, Søndmør. Aar 1739, Hans Jensef Reemsef
A. Aar 1696, Thomas Peterf Søndmør ved Borgund.

H. i. Rer, Søndmør, formoderlig erst i år af H. i. Steen Rasmussen
 berg Sagerind til Jorslæg fra år 1706 til for Old 1719.
 Aar 1741, Anders Rasmussen Luffal, Mester i Løkke Driev, Sønd-
 mør, Formoderlig Guarden Luffal i Jorslæg Sager. Aar 1742, en
 Ingebrigt Jespersen Sæl/Sol i H. i. Rer. Søndmør Mesterskone-
 ge. Aar 1748, Birthe Stet, Sægt i Rer Søndmør, Formoderlig
~~1748 en Sæl/Sol i H. i. Rer~~ Datter af Henrik Stet Løsmænd i Volben
 ved 1692 og Sæl/Sol til ~~1748 en Sæl/Sol i H. i. Rer~~ H. i. Rer med paa Volden
 som Sæl/Sol 1748. Summe Aar 1748 Christen Olsen Sægt, Sønd-
 mør. Aar 1750, Rasmus Johnsen Nordul, H. i. Rer Søndmør

Nedensferte Personer ere forbiggeede, og af mig overfattede
 i Børgerbøger, nemlig:

Aar 1654, Nils Læderen Ludelmeyer Søndmør.

Aar 1676, Simon Jørgensen Søndmør paa Rastskoven
 i H. i. Rer paa Søndmør.

Aar 1703, Jens Høvsen Frørup, Mesterglærmester
 Søndmør.

Aar 1632, indyo H. i. Rer Læderen Børgen i Børgen paa egen og
 for Medbørgers Vegne, en Klage til Kommissarius, bestående af
 Jens Bjelle med flere (der skulde indsejle Sægtens Forhold til
 Almuen) over Sægt i Søndmør, H. i. Rer Grimmeren, fordi, at han
 havde tilføjet til Sægtens H. i. Rer (paa Volden) fordi
 at de er indvandrede i Børgen Tid havde afsæst fra Søndmør og hjem
 til Børgen. Som Jens Bjelle Aug 22. 1, og at bemeldte H. i. Rer

Grimmeson for den Taged Skild, af det Offenslige her vorit
Lillell, af Skedeg for Taged og id vorit Bider, flutter der,
af, at Aar 1635, den 24de September lilskræ Kong Kristian den
4de Jens Birkel, at bemelde Taged, Hens Grimmeson id vorite
Bider, 300 Rind: til Kongens Kæsp skalle regel for mind-
sker, fords Tageda beklages sig for, at heru fider i Bepovinger.
Den Tageda Hens Grimmeson ussue anklages for at heru be-
drevel ulovleg Huvdel, heru heru ilagte Bider for en Del ussue
hedron heru

Somheljondt denne de der sig i Norge new Reformatismiden
tyone politiske, Turtier hvor af det en heru Erkebiskop Oluf
Engelberghen til Toner, og heru heru noster hele Landis Gylleghed
pene sin Tid, der heldede storke til Kong Christian den 2^{de}
der new den Katholske Lovten. Det vadet Terte ihvis Spidre
Rigsreuderne Vinfarsien Lunge og Nils Lill, med dret myn-
dige Priger modet Tagerd Oller dattet, Ende efter Nils Hennikson
Gyldealv, stor, norde icellen reformatoriske Tere, med
for mind ussue, skoud Lillingen i Norge ungetil for Kong Fredrik
den forste Toner. Som Solge her af, forvred dret Turtier, af-
og til offte Vølformhedet mod hvor andre med givne Lelighed, og
den Oluf Engelberghen i Fortninge heru Overhunden, heru heru
Roverier noster inge prouder. Tre Tagerd Guede Gstraend pene
Prlandit, Tager pene Nordmone og Tudske pene Timmone, vore
sealedes ifor Skieplidse for Erkebiskoppens Vølformhedet.
For os Tansmoneger er det vob ilke inden Entrop, at pene
hvor hvorledet Erkebiskoppens Told her sig ud i Terte, Orgeug

midens Frii Ingerd var frættende hvor sine Svigerfæder i
Borgen, hveille Volds handlinger dog var istat at regne med de
som blev udførte af de samme Voldsmænd, paa Sofraguen
og paa Island. i Aarene 1529 - 1532.

Tre Geste tog Carlskøppens Tull følgende Ingerd som
Frii Ingerd vordisottes fædelser:

88 Treerøppe, hvor Røp vordent for 4 Skilling og 36 Gyl-
den. 27 Nødderøppe hvor Røp vordent for 9 Skilling, og 36
4 Skilling, som de flugtede paa Gueden 3 Gyllen hvor 16 og 36.
7 Tonder Smør 1. 16 Skilling.

8te Opsat tog de paa Holmøen (Halsøen og Lærkerholm.)
3 eller 6 Tønder som de blev ihjelskivte paa bemeldte Holmøer,
og som ei blev benyttede af nogen 4 Gyllen Skilling.

4 Tonder Tull 1 Skilling for Tønden

Et stort Bolster kvæde Hoved dyer og to Tønder for 27 Gyllen.

Et Par skjønn Lagenes, der Rødder hende 18 Skilling Tønde.

5 Alen Deventerlii 1 Gyllen per Alen.

10 Alen bleyet Løb 2 Skilling og 36 Alen.

12 Alen Vedmel 3 Skilling per Alen.

5' Røp, 4 Skilling Skilling.

12 Rødder Tønde og 7 Snippene af Borgefteren 20 Skilling.

14 rødder Tullorkester 2 Alen Skilling, silfvenner og Skilling
og 1 Alen. 12 Tønde / 1 Tønde 12 Skilling (Hvad som de
benyttede. 11te Oste. 3 eller 4 Tonder Tull, udfæltet,

og næstseende smeltet Seely hos "Rostkonea" 3 Tønder,
hos Tønder 6 Gjælden, tilsummet 18 Gjælden.

Et Hvirvingsskud med nyt Seil og alt Redskab som dertil
hørte, for 16 Gjælden.

En Sommerbille og 2 Hvaldæger og en Smidjekammer, til-
summet for 15 Gjælden.

Den bedste Mispel og som uds i Skirke, som hien for-
forlænger tilbage.

Fra hændes Guord, fugepæne Geste, Best Svendele, bage de
Erkebiskop Oluf Jensen) etlede "Løjst", en Løber - Gæve. Skit-
tel, 3 Neger "Roffi" og en Skjorte. Modestkjortel og Skjorten
nytt for 15 Mark.

Tage de fra "Rostkonea" (Konea Dashed Offin over Madvarene
pæne Guord.) 1 Polstok pæne 3 Lod, og 2 Lorker, som Rom regne
der for 2 Gjælden.

Et Brev af 21 detsiden 1532 beretter Vinsensius Lange, at
han her hirt, at Erkebiskop Oluf her liggendes 60 Skrig-
folk pæne Geste, fordige til at fange hem, naar han vilde be-
begjærlig til sel Lov i Værdshier. Med dispe Skerle
vilde han forsvare folk, men for Stejperis, her de for-
gjæve prøvet flou Gænge at komme. Nord forbi Sk. H. Selv
leer her med sine Skibe indsejlede i Osbornollen i Horden
gerfjorden. Af Erkebiskop Oluf Brev af 25 detsiden som

me her, til Biskop Mogens af Hammel, for man, at
den omtalte Skibe som Lænsflaas fonde Nord over, for at
jage bort hine 60 Eskibe som man, var 40 Mand, men med
disse vilde Eskibe end videre fonde 100 offiser Højsom end
der skulle forensj med de overalindvorte 60 Mand paa Jente. -

Udsigt og Oversigt
af et gammelt Brev, der paa en skellig Sted er defekt. -

Efterkomne ^{Andersen} Søn Christianus Jernskriver i Nordfjord,
Oleif Roden Command, Poul Thomsen, Arne Niemi
Oymund Røe, Amund ilid, og Tuffel ilid er paa Lænsflaas
mand i Arjas Skibe i forsvorte Nordfjords Fagder, som
der og jød vittelig, at som 1637, den 9 Februar, forordnet i
fresten paa Arjas i Opstøys Tjen i forsvorte Nordfjord. Norvege
de Fagder orlig og udlovordig Mand Maccus Jaspas, samme
Dag kom for Ritten, Reomus Jermundson Solow, som
voldelig Tjenestgjæster fidsforleden 1636 stude indble Stov-
ster Oleifsen Jelle, som luge (selofligt). og paa skreven. Til
Kongsdag . . . (selofligt) Til
Jagers Forhør . . . (selofligt) muette bekomme sine
Trov, Lagen og beskrevet i den Dag, af disse Efterkomne
Tuffel eller Oleif Oleifsen Bolstad, Psten. ^{Arne og Oleif}
| Solow

Skrib. iødselig. Indhold, under Kongel. Majestæts Brevet,
Overtøm Bergshus den 23 Junii 1636, hvilcket Kongens og Bisk
for forskreven Thorsten Jells Kvindes Kæri. (i borte af Brevet)
(Begyndelsen af Brevet gænske iødselig) Derpaa hedder det,
Derhos jeg vil Resmies til Thorsten; "betal mig min Skuld og lad
jeden vort gode Værd." Hvortil forskreven Thorsten svarede hennem:
Jeg lude Dittelses vort Værd, og net nu skal du faa en Dittelses Ord,
og Resmies stor nye Giffel, og Thorsten svarede over Bordet til
hennem, og idet samme tid til Resmies. Yderum forskreven Gester
Anderson Alas og Kæri Lovisa Skrib, og ved deres Helligkæreds
Oed. med oprakte Siagru proffede; at det jeg ligesæe alt det som
forskreffu Olluf Olluffen proffed og vid ved kuffe, her intet ud
svare. Men det som Kærse Resmies blev sin Lister, for-
skreffu Thorstens Kvind og hendes Børn Værd; Forst bettede
her, at forskreffu Resmies setmændes Rum til Thorstens Kvind
Kvinds medem at Thorsten var i Værsfisket og skjønte pæe henn
og hendes og Resmies Skuld, med mange iødselige Ord; Derhos be-
rettede henn, at Thorsten havde sagt, at henn henn, eller ved Nigt
ceerideg Kvind vort Værd. (gænske iødselig)
Der efter proffede Anders Jørgesen Røj, med sin Helligkæreds Oed,
med oprakte Siagru, iødselig. og Værd, at pæe Nigtærd-
dag Jødselforleden henn Thorsten Jell og forskreffu Resmies
vort henn hennem, du hørte henn itta, at de teled med hvor vandre
at vort Ord til. Men det Thorsten lue og drog med Diden, sag
de henn, at Resmies kuffe kongel efter mit Lifi 2. Alas og Dage,
og nu . . . Dø, efterkommet. Fromstod og proffede Jon

Andersson Gjörving, at Thorsten Jelle jagde til hem Kvindes
Broder Jens Knudsen Vønsø; "Hov Broder led Resmus
ikke fligge ~~xxv~~ ~~xxix~~ med Livet, tho' han heffer ligget
stermig en Aars Dag." Yttermen bleff profflet Agathe Olluf-
duette Tiollou, som har pæer Heem Jegerlym, forskrif-
ne Thorsten Jelle. . .: Hor mangles et Bled, som er best-
revet. . . Derefter forffoltes følgende:
Efter skreven Jes Anderson Borgskriver iudi Nordfjord, An-
ders Schodea, Aras Hellefson Hegdub, Resmus Sivertson Rasm,
Simon Lieflaev, Anders Jensen og Leese Kirck. . ., Tiedt
Taleide, Jevold Solberg, Resmus Jensen, Resmus Ofsoreid,
Aras Mørkeliud, og Metter Kerestad Leugattermond i Strym
Kibred iudi Nordfjord, Tagede, Rjorder og jjo' vitteligt, at Anno
1639, d 19 April, vore vi forsamlet i fornorte Strym Kibred pæer
Schodeas Thingstue, pæer et almindeligt fast Regthing, nordvendt
Tagede Mæjstr Jensen. Samme Dag stode her iudi Rette Res-
mus Selmiandse Solbu, og hvarann tiltalede, for heri seuskte efter 1636
drobte Thorsten Ollufson Jelle. Og efter som vi iudi den Dag, den 2.
Marts 1638, forlede, at vore forstauende Dommen flættet efter Kong-
s Mæjstrs Forordning deth Kjöbenhavnes Hol den 22. Mæi 1628,
hvilken Forordning forrenes ikke at vore her i Landet pæblifset,
eller kommünifant til at pæblifset; hvorover vor gode og fromme
Jonighed, udbyrdig Hr. Kæstler, og gæsteg, haves bewilget os samme
Dom iyon af tegu, og da efter Norges Lov for andre: for Resmus
Lend for os iudi Rette, pæer fornorte Thorsten Arvingen Regu,

hans Huusdes Kuni Hans Datters Tuder, Hans Ingeberten Vörder,
penn den ene Side, og midt forsvante Rasmus selvmændig penn den ene
den Side. Og efter som huan strunt iudi en Sill, uffer? samme
Drele, deromme var . . . indvigt og fik Rouen for sig, (Her er en hel
Linie i Brevet uløst.) for end huan fants igjen, (etter uløst)
av Rissa Her. Plutcheren orlig og velligdyg Mand Jens Bivlle til
Gstraad, Noriger Cuntler, penn Kongel. Muevittets Vign bekommet og
orlangt, Dattom Bergshus d. 2 Juni 1636, som huan for Petrea from
legde, lod løp og puentegne, hvorend huanen tillides, sine Trov og
Vidnerligd iudi den Dag, at maatte bekomme Beskrivels, og dug tilholdt
selv (svaadgivelig?) ut midt tilholdt til Bottholpi Leigthing, not efter
nenn Dom skulle geu, med Videre, forsvante Konges Dugs Indhold,
hvorefter huan og til Bottholpi Leigthing med egen beskrene Trov, midt
du, og en Fort ikke fæu iudforlige om Dagens Omstodigheds hænd. Vind
det, som det sig bürde, og sig penn videre Trov bereale. Derfor Völlig-
dige Her. Cuntler, penn Kongel. Muevittets muedigte Bekug, samme Konge
Dug forlangt til neste Hörtthing efter iudi Nordjind holder skulde, ut
forsvante Rasmus sine Trov fikkerlig maatte indstovae og fore, og du
cadelig iudi den Dag, ut skulde Røader og Dømmer, samme velligdyg Her.
Cuntler Konges dugs fornyll og Befaling videre melder Dattom Bergsh.
her 21 Juni 1637. Forskrene Rasmus du samme Tid mötte iudi Pet-
te, og for Levis, So og Refors Kjeld, ikke fik sig from til Thing,
som holdes i Biv, i forsvante Ströms Skib d. 14 October 1636.
Dug bemeldt Muevittets Jensa orl. öf sig samme Tid, huan Trov ut vilde
huan. Og dertil tilspuente bemeldt Muevittets Jensa Hans Ingeberten Vör-
der, Eftermuelsmund efter den Död, om huan hændt videre Trov iudi

Der Lige, end som bestemt er, og her efter skal indføres: Hvoortil hun
frændt, Sej. Hvoortil formlægt forsvarte Rasmus Jettmadsen at be-
fjelt Troværen af C. Mow, som blev tegnet pæne Torner i di Opstignen
Lige pæne ca for ordet Hovestus, den 9de Februar 1637, efter hans Konge-
Dag Indhold, og norværdig Tugda, bemeldte Mærkede Jemson: hvilket den
femte Tid blev forskudt og vundet efter Louen, som efter siges: Forst
blev Asket Tuvvel Lærson Jelle, som er bortværet og indværet, for
hans Troværdighed han har beliggende og vundet Barværd: Dermed Olluf
Ollerson pæne Bolsted, som forkom, gjorde sin Boged og prøvede, at
pæne Tuvvel efter 1636, han med vandr flere var pæne Jeller forfærdet, segede
Thorsten Jelle til Rasmus Jettmadsen (Her er en hel Læse i di Sprog) at
hendes Mand, og er ordet Mand: hvortil forsvarte Rasmus Jettmadsen
nager gjorde det, der hever om Mærkede gjorde det; Derfor sagde Rasmus
til hennem, betegn mig mig i Kjeld og led og siden var gode Venner: hvortil
Thorsten Jettmadsen hennem: Gud lede Dine Venner som din Vær, og det nu skal
di pæne er gjorde Ford, og Rasmus stod pæne Gildet og vilde indværet, og
forsvarte Thorsten Jettmadsen over Bordet til hennem og i di Døren, idet
femte Jelle, han fik Bænkstær, som var af en Kneiv. - Gernem
forkom Istra Andersson Fluo og Kneiv Jemson Mørk, gjorde de
nes Boged og prøvede, at dette gibe ligesom til som forsvarte Olluf
Ollerson prøvede og vidnet hennem. Herimod ut pæne mødte Jens
Hunsen Væner, pæne sin Pøster, forsvarte Thorstens Kneiv og
hendes (Her mangler ellers et Blad) derpæne hveder det: en Tuvvels
Ford, Jeg skal gjøre med Hæmmen lige som jeg gjorde med den
Krommen i Borgværdsum, som jeg slog med Tørre Klæg. Olluf
Ernstsen Guldval prøvede ved sin hvide Gud, at han og Rasmus

Jetmændene kom tilfornemst gæstede til Tøllø, i de Gaardene, som
derom, Dødeligt fideu skedd, og der de Romme i de Gaarden og vilde
gæve ind i en anden Stue, at bestille deres Brøder, som som Hænsen
Vosner, som og forsvare Thorsten Brøder, og lod forsvare Rasmus
at hun vilde komme ind i Stuen, efter som ~~han~~ ^{hun} var hans Faders Levedo
de, der lued, hvilket hun for det Forste ikke vilde gjøre, dog fideu ind-
gib. Og i de hun kom ind i Stuen og nappelig havde fæst sig paa For-
sødet, og forsvare Thorsten fæd oven for Bødet, og sigte strax til
hennem, "Lispet Ollufsdatter hever skjoldet sig for en iengendes Mund,
og for en oselus ellem", hvortil Rasmus forundt, hever nogen
det gjort, da haer unde Mændene gjort det, og fægt viden til Thors-
ten, "Belub mig min Skjold, og lud os fideu vor gode Romme." hvortil
til Thorsten forundt hennem, " Gud lede Sjæleer vor da Ven, og ret
nu skal du fæve en diuols Ford", og i de samme sprang hun over Bødet,
og Rasmus ind i de og sigte ad Døra, og forsvare Olluf kom og
heerligt ind med det samme, og ikke fæve at hun fideu Skuden. - Bemætt
Rasmus Jetmændene, for Rette sig hættelig beklagede, at fideu en
Ulykke nogen Tid skulle ske, thi hun hever aldrig trokk fideu ant.
i heller havde de alle i de fideu et gjøre forsvare Thorsten nogen Skud,
men altid vorit hans gode Ven, og aldrig nogen Tid hever tallet undit
paa hennem, eller hun Kristian X og ikke det riaperte vidste af, at Thorsten
heved hennem truet og indfægt, og forsvare Thorsten fole at vor en
stor Røsfægt til den hestige i reformodallige Ulykke og Skud, som fideu
vorn) skedd, thi du hun blev ind i de i de Stuen, og som Hænsen,
Vosner, Thorsten Brøder, som hun dyndige vilde, formu-
dede hun sig intet ant der at skulle viderfæret, som hun meget klægtige
betæller, dog hestelig forundt hun vol havde ned fæst sig, at for

noorte Thorstea u verfulst hem og iidskjødte ham, og som hem vilde
rømme og iendvege, sprang Thorstea over Bordet efter hem, og rævede
hem i de Døren, og slog hem sunde Slag i de hem Hoved med sin
Riigth Næve, og kleyde des her for funden hem kuesten Orfuld
i de Rindv Komme iud af Døren, og sig befjættede, at Thorstea skulde
de Døren kunne, dog her fra Kiv, og her den for sig, og Thorstea
lode selv der pæ. -

Berneth Hem Engelbørn Vosnæs
og hem Hiesten Gjener Jas Sættor, fornoorte Thorstea Ollafson
Hiesten Torsten, og dros Born Formjaden, fæe og benoorte
Hem Engelbørn Jon Jas Housen Vosnæs, som var norson
de Lilsled, der Orulid, der om skide, og fæle her de Rasmus
Jatmandsa indvidet, hemer intet her irad at sig, men hem
betokt alle Omstandigheder, efter Trov og Vidnesbyrd, at for
noorte Thorstea selv hem vorit at Ophæw til hem Lijlke, hvor
for, der vilde heller begjæred, ikke at stræbe for noorte Rasmus
Jatmandsa efter Lovt, medens gjorn vilde og var begjæred,
at hem mætte beholde sit Liv. -

Efter funden Lijlighet, fæde Tagede Mænnit Gjensj
pæe Konge Mænnit Gjensj i de Dette, om for noorte
Rasmus Jatmandsa for funden Orulid, ikke lov at lide
og iudgjeld efter Norder Lov, og var Born begjæred, og der
for her Lijlke og grundjærlig at ekte for noorte Trov, og
netmæssig her i de at kjend og dømme, som Længthinge lovligt
og forprærligt Rindv vor. - Dermed vige de Færtor for
Døren: Ræd segid vi Læger, efter mæligste Tjeld/Slid/ og
efter som de nok som af Trov og Vidnesbyrd befæred, at

forvorte Thorsten Ollufsens sølv hener vorat et Ophæv til Dønnen
Drebrgjorning, idet et stærkt forvorte Rasmus Jettum for
Rasmus ind i de Quenden, som han og Jem Hæmsen, Thorsten Kvindes
Broder var ind i den (dog han nødigt vilde) blev af Thorsten u-
overfulder og tillægt, et Lispet Ollufs datter hende skjældt hun
nem for en uegtes Døds Mænd og at hun skulle blive en øvelig M. and,
iden du beviser det du har skjældt mig og min Hustru for idug ikk.
Re Runds gjører bevirlygt, at hun nogen Tid har skjældt, enten
paa forvorte Thorsten eller hans Hustru og eiheller paa for-
vorte Lispet Ollufs datter, men finer forvorte Thorsten sig paa
hannem vilde ind velde. Dørvort der Rasmus talde, "betal mig om
Skjeld, og lad os være gode Venner," sagde Thorsten; "Din lade Djo-
velen være din Ven, og ret nu skal du paa en Døds Ford." For
det tredje, der Rasmus for færdig Thorsten Træffel vilde ind vige
for hannem ind af Dønnen, og flug hannem, fæu at han for færdig
hans Overfuld ikk Runds komme ind af Dønnen, og sig befriktet,
at han skjældt drølet ham. - Og for det fjerde erklæret nok, at Thor-
sten nogen Tid for ind han blev drølet, hende ind fast berovte
Rasmus, at hvor han færdt hannem skjældt han fæu en færdig
Ford, og at han vilde gjør med hannem som han gjørde med
den Krammer i Borgafærd, han flug med tørre Hæg, med
Vidloftighed, som Trovare isig sølv med færdig. -
Der efter færdig værd vidneskjend, som nu ind i Retten er for-
kommen, hener vi efter vor Betonkning og Rensfærdig, ikk
underleder eller rettere vist ind i Dønnen Sug, efter Loven og vor
Samvittighed, at Runds og for færdig, End forvorte

Resmus Jelmuaerke jo af Nidvogn hevedt vort for udflygt til
Liv og forpant, og derfor efter Loven bød at nyde sin Frihed, og
bleve i Landet, dog for sin Vork og Gjorning pligtig var, at
bøde til den Bøder neste stroring, en fuld Mandlov, efter
Lovens med Segen til hvars efterlevendes Hustru, efter Dan-
nemands Sigel, som Lovens form ellers i de Mandhelge Bel-
rens 11te Capitul, samt og bød til Kongel. Mandstut vor ellers
nævndte Herr i de Segen 8te Partien og 19. Mandst efter
Mandhelge Belrens 1te Capitul, og hvar sin Landvirst puen
sin Frihed hos vores gængste Forstær, Wölsdyge Hr. Carlstor
Jons Bjölke, at sig og vrange. Dette til Vidnerbyrd he-
ver vi trykt vor Signatur her under nedra. Actum iet Copen.

Spov efter 8te Sigel, som her vorit fastvindes Brevt.
Resoluitionen puen overforvorte Dorn, er puen signet med
Jens Bjölkes egen Hænde, dog den første Linie kun med
Piffu, og derefter forstötter:

Det ikke befindes af indførte Dorn, ikkeller af Dornens Be-
pliktning, at fornvorte Thorsten Jell som fuld hever sigt Dorn
hens Resmus Jelmuaerke med nogen ^{vange}, enten Kniv eller
Andet, den Tid han stak hem med en Kniv, for de Nove-
hug fornvorte Thorsten gav hunaem, fere det ikke fines, at
Rund vragter for Nidvogn, inden under Beviring ^{am} Dorn dog;
den hever jeg ikke under steent mig at indleve Landvirst i
Dorn dog; men ville heve Dornen med Dornen hen-
skjødte til Leevigmand erlig og vohisp Mæand Dorn

Reven, til første holdende Potholp Leugething her i di Bergen.
for hennem i di egen Person at skal midt til Sted og til samme Tid.
Der Døder næste Ploet og Viand skal gives Værel at haen, eller
deres bekegede Tildragt, og Leugethinga du, enten Reu reip
eller fuldte samme Dorn, til hvilken Tid, Draberen, for-
nuorli Rasmus Jetmindsen ogsaa skal haen fri fikkes Leid.
Actum Bergenhus d 5te April 1639.

Jens Birk

Denne er pæntegnet denne Dorn fulgeade næsten uløplige Læis:
med Jens Birk, egen Heerand.

Ved denne min Resolution, naar denne Dommene forelofer,
som skal ske med Tiden, og derfor pæntegnes, at Anno, Dug,
Tid og Sted af Tugden Nils Gerbein at hjælpe til, og de
Reu skø; samt at Foraskriveren Iver Andersen, som haer
værel med dette at Dømme i Tugden, eller nogen pænt haen, at
di Tolmenens Regne, her du at midt

Jens Birk

Aar 1632 d 25 Februar fik Tugden i Romsdal Anders
Person og Hustru Inger Jævels Datter Livsbæren af Kong
Kristian d 4te pænt Væstads og Væstads gods, samt for et af
dine Børn, naar du ved Døden vænt afgangen, mod god ventlig
Afgift.

Ved Aar 1632 vænt en Mogens Møllerson Repeller til
Ved i Romsdal, mod haen Tugneprosten Her

Juchareus Holck var ud Riberen pæu herra Løn; hveder
for Kong Kristian d 4te mætte skide ind, faaledes, at Herr
Holck skulde lade ham nyde den samme Løn som de förrige
Kapellener i Vei Geld hveder heft.

Ved Brev af 29 Juli 1632 forbydes Kong Kæst, ind d 4te
Brieyer af Toback af Indveenerne i Norge, idet Indførelse
for af Toback var strengelig forbudt, under Tobakkens Forby
delse og vaden vilkærlig Straf.

Aar 1632 beklager Hr. Hwas Oleesfor Jæus, Sagnroort
til Borgund, sig for at herra mees over Cron give værlig 10 Ryp.
til Kunnikern i Thronthien, men der Kong Kristian den 4te
var underrettet om, at Borgunds Skuld var meget indbringende,
de tager indet Hensyn til Klagen.

Ved Aar 1633, hveder det, at flere Vandsejere, stæuende pæu
Giske gods pæu Søndmøre, vare ganske ind og ned lagde, tildels
af Mangel pæu Skov. Hvilke Gaarde af bemeldte Gods, der
herra Vandsejere stæuende pæu deres grunde, er ikke godt at bestem
me. Men Raa faaledes gjette pæu Solnør, Posten og Vætre i
Kruis Herred, da disse Gaarde herra Vandsejere og vore Giske gods.

Ved Brev af 24 April 1633, fra Kong Kristian d 4te til Jens
Jens, Befalingssmand i Søndmøre, at herra skulde hjælpe Hr.
Jonnes Anderson til at pæu Voldens Sagnskuld i Søndmøre, men
det blev ledigt. Jeg trov neppe at Hr. Jonnes fik Skuldet, der
herra er finder oppfort som Sagnroort til Volden.

Aar 1633, fik en Levin Levinson, fra Alkmeer i Holland,
Det til i 20 Aar, at gjenindrivle af Timmer i Romsdalen,

vedkommeren Skjæpet og Bingskreuser i Romdalen lura for at flide
Tommer der igjennem, oppfør Værfænge, men: hvortil Bønderne
i Romdalen skulle være ham betydelig for en billig Betaling.
Om ovennævnte Her: Mogens Madsen, Her. Holms Kapellan
i Vi i Romdalen, hedder det ved et 1633, at han var Sagen-
post til Vi Skole. Dette mæer som almindelig end rigtigst.

Der har tillige med Hustru Kirsten Rasmussen datter, fød-
nævnte et par firkantede Lister Gården Nøst i Rødven,
hvor du boede, Rindø her er vor Fort i Vi, med hollere i Nøstets
Træstykke. Her findes ei heller oppført blandt Sagenposterne til
Vi. Her har vi ogsaa Lærebrev som 2. Værfænge i Rødven
Loven, med billig Afgift.

Seer Recorden Prov. De i Stig Træstykke i Nøstfjord, pæer
en Fortvæning, hvorfra heris den bedste Vedst, ligger en stor
Gærdhøj, hvor af Huldredalen for nogle Aar siden blev bortført,
Alleen kom der pæer et par Aar efter, at der i den bortførte Del
af Høien, var 3 u 4 pæer firkantede Røm, hvor i indet andet
en Kæl og et par Refens. Lige til den nævnte Tid, heris Høien
en en 4 Alen høj Bæltstøtte pæer sin Top, med som du blev
bortklaget, og benyttet som Prælleger oven en Dørbæning i en
Tjør, der pæer Gærdet. Bemeldte Mærkesmærke her is god, vor
omlukk mæerster, suavit jeg er.

Den bekjendte blev et 1726, Kirken pæer Korsbæk i
Lindelven Loven, etvel is lagt af Loven, hvorfra man blev
nødt til at opføre en ny Kirke pæer Gården Høstfält, som
blev indvi et 1731, af Biskep Mærkes Møller, og

Denne stod ligetil Ofter 1858, der den nuværende Kirke opførtes.
På Korsbrok, gamle Kirkegaard, paa den forandre Side af
Kirkeporten, staaer en 5' Alen høi Bæresten som ogsaa i Sund-
fjælighed er identisk med det Kors, som i Kierstadsmeens for-
ste Tids stod her, for enmaal fik af istangaa Kirke, og af heil-
Råd Kors baade Gaarden og Capat, her uordt afkalt.
Dix Brev, vedkommen Jens Mortensens Kney, levende
paa Gaarden Indre Tveestue i Pökelvans Luga.

N°. 1. Kjender jeg Hønnig Tjjesen Bæstleey Porskrøvs paa
Sundmird, og hermed for alle villeriggjort, at jeg afri Villes og Od-
beneds Høi, med min Kjøn Hustrues Minde og Samtælle, have
gjort en Forhandling og Mageskifte med dem og bære og fornemme Mø-
Jens Mortensens Kney, levende paa Tveestue i Pökelvans Luga, faaledes
at som jeg her har, efter haar mig tilvilde Mageskiftet bære af vnder-
legedes Datu haer bekommet de Gaarde, nemlig: Høisund i Nord Skibe-
rev, skiftet værlig 8 1/2 Molloy. Brøys vort i Værdvæn Skibeved 5 1/2
Molloy. Ostro 1 Molloy og 12 m. med Bøsel, sammesteds 1 Molloy
12 m. mere. Rømme 2 Molloy og med Bøsel i Forveiden 2 Molloy
mere over 2 Molloy, i Grødens Skibeved, tilfammen 4 Vægt 1.
Molloy og 12 m. Tistkerlie i alle haer jeg ser med ved Mages-
skifte af haer tilvold bemeldt Jens Mortensens Kney, haer Høi-
væn og beggindes Arvinger til mig tilhørende 4 Vægt og 3 Molloy
i Tistkerlie i Gaarden Eidem i Valde Skibeved, med første og
tredje Bøafel, samt Bøaleret over 1 Molloy mere i samme
Gaard, som er det tilfammen 5 Vægt i Tistkerlie, med alle
den tilhørende Løder og Leendet, indlugen Lundskild af

Det er nu M. S. L. g. indsa af Udaagjort, fra Tids til Tid, Skid og
Mærk, Fiskevand og Fogens, stjer og Eng, samt al under Herlighed,
af hved Navn Andreones Raa, som des i di tilliger og af al den Tid tillig-
gøst herud, alle her efter med Rette tilliggel bvi, forsvorte, som Montsefor
huv Hustrues og dens færd strvinger, skubning, beholte iijjio Rulde
lig af mig og alid, til et fæl og frost stedsvænde Quid og Cicadom,
hvilket jeg hermed ager ditte mit Mageskefubrev, fuldkommen
for alle og enhver, pæudalys, Raderlost hjemler og tilstæue efter Lovens
Formlikæd. - Det til Betreff, under min Hæved og Regel,
vda lig om ledet vda gæber Jorgea Hanses Hæder, ditte med mig
vil i underskrive og forfæile.

Nelium Waagnis d 15de December 1711.

Hermanz Tijens Castberg

Til Væderlighed efter Bæjers
Jorgea Hanses Hæder.

N° 2.

Jeg underskrive Jens Montsefor Ræug, hændt pæud den Gæud Endu Færd
i Valle Ribeud, Riuder og hermed vetterliggjør, at jeg nu er en gammel og
fug Mæud, og iagen Livs arvinger hændt, fæud i Betæudning om ditte Livs
Utervadighed, at man ei ved neest, alle pæud hændt, Mæud Gud vil hændt.
Rulde us fra den nu i sammelige Verden, og min fulige Hustrues Joster-
datter, Alen etathoniudatter hidintil hændt og gæud i di mit Hæud, hvilket
hændt i di min fulige Hustrues langvarige Dugth, med al den Tro skule
og slittighed hændt forstæudt og fæud i di tilfæt min ringe Cicadom, som
den hændt vda hændt eget, som am i alle dit hændt sked, Rulde den
fæudelig blive foriaget, jeg fæudt gæudskæ for dæudt, thi hændt jeg efter Kongel:
Mæjend: hæud Triviligium, Loven 5de Bæug 4 Capitel. 14de Artikkel, giemt og

og forrest, jensom jeg og her med gæver og forrest bemeldte min Kjøns Hustruens
Søsterdatter og hendes tillkommende Mand Lenn Olava og dens Broder, forde og i første
menskalde Hovedlod af Lipp og faste Ciendomme, som her efter foratlet Skifte af 17de
1729 efter min Hustruers beløbe sig i Trage 88 Regid: 1 M. 12 P. hvilke Tragesum
som nu er men kalde Hovedlod, bemeldte Peter Anthoniend: og hendes Mand efter
min Død forud skal nyde, ideo nugea us min andre Broderes pænevalde, og siden
jeg der forende ideo min Allder som her ind gæver mig til bemeldte Peter Anthoniend:
datter og hendes tillkommende Mand Lenn Olava, der tilstæder jeg ussue, ud sin ef-
ter min Sidelige Afgang, for alle pæne mig her efter loelig uarende Omkostnin-
ger, skal nyde fornæilig Betaling, hvor ideo jeg ussue formoder, ud hvi
Gorighed efter min Død, bliver dem behjelpelig. Det til ydermere
Skuldsælpe hever jeg ditte med min Hustru og Zigarette underskriue
og hooftue, samt valigt ombidit de 2de uolugte Danner vad Mand
Jelmundsen Tveiste og Hans Thormøllens Kone, de ditte med mig til
Vitterlighed velle underskriue. -

Tveiste d 5te September 1729.

Kaer Jelmundsen Tveiste
Hans Thormøllens Kone.

Jens Mortenson Kone
og Mand

Alle 3 Siel en loelig Alder

N° 3. Jeg underskriver som Morten Kaas, Levedo pæene den
Guards Tjeneste i Søhelms Laga; bekjender hermed og tilslæver og
være skildig bleven til min Rids Prager Lars Olsen Tjenste og hans
Hustrus Niwe Anthones Datter, for 5 Aars Tjenstetid, hvilket
regnes fra 5te September 1729 til 5te September 1734, hvorfor hun
være euerlig efter givte etord 7 Rigsd.; og hende 5 Rigsd.; tilfjemmed
Aarleg 10 Rigsd.; Beløbe for bemeldte 5 Aar 60 Rigsd.; og som
min Leilighed nu dierp Tiedfærtyge Rigsd. at Kluxen til bemeldt min
Rids Prager Lars Olsen Tjenste i Søhelms, Du jeg ei noget imidhæve
Aldersom Raa forgive, hvormed de Raa vorde er lagt; allsue pænt
fotter jeg til forordt min Rids Prager Lars Olsen Tjenste og hans Hustrus
Niwe Anthones Datter efter alvænt mit eieend forsiges i di
Søhelms Laga, nemlig: Guarden eller Skipskild Inden Tjenste med
pæntslævende Hælp skildes 2 Boger Tied med Bødel og Guarden Riden
2 1/2 Bog Tied med Bødel. Guarden Hærsid 1 1/2 Mollag med Bødel, hvilket
skub vore hum til et spital Underpænt, i hvorvol jeg tilføra, efter den Mjædig-
hed Læra mig tillades, haves bekrævet hum min halv Hovedlod; og skal de
i di forordt forsiges og ande min eieendle sigde Viderlag for Am Postning,
Mæie og Ameg de i di min hæludagede Aldersom euvænde, efter som jeg
inger ande for det Guds i di dem hæv at sige min Tiedfligt til, efter som jeg
nu i emilig Raa hjev mig selv. Men hvis det efter Værdieringen, som det
i di skildes er eufad for, bliver mere end for bemeldte dem skildige 60 Rigsd.,
den skal de i di sigde Viderlag, og bemeldt min Prager Lars Olsen dermed at
være forvænt, enten Gud behager at jeg skal leve loyn eller Rost, og naar
Gud behager, ved Gode at bestikke mig, la det hæv mig ekræstfommelig

beprøvet. Et fædelser imellem os er besluttet, bekræftes jeg ender med
Hæder, som jeg her under her legat, og mit Signet her til, samt alle
værdigt ombedt min 2. Naboer, de drøge og selvoss lærige. Dannede
Johs Pelsow Quidel og Jacob Knudsen Quiden, som vovs
Du tillader flittigt mig til Vitterligheds viller underskrive og for
jule. Datum Indro Skude d. 16 Juni 1734.

Jens Videt

Jens Mortsen Knag

Johs Quidel

Jacob Knudsen Quiden.

N° 4. Jeg underskriver Jens Mortsen Knag, kvædet paa Quiden
Skude i Sotklaus Sog, bekræfter og hermed for alle vitterliggjør, at jeg
er min Søn Peger Lars Olsen og hans Hustru Paa etthonium dette ifølge
og min til ham indstillede Obligation af Dato d. 16 Juni 1734. st. Gyldig den
Summe 60 Rigsd. Ligeledes vorder jeg forsvante min Søn Lars Olsen
st. Gyldig og Gyldig pligtig for Kost og Proviant, Leaderholdning og vider, når i 5
Aars Tid, værdig 20 Rigsd., Du tilsummer jeg kenne et st. Gyldig 160 Rigsd.
og efter som det ikke er min Leilighed summe Sog, min Søn
Lars Olsen, hans Hustru ad betale, for min hvide alderdom
ikke Raa for sjaer noget, som følger, st. Gyldig og upheadet her til kenne
hans Hustru og dringer ifter skrevne mit iens Jordvord, nemlig:
Quiden Indro Skude med alle puestauerne Høst, st. Gyldig 2. Sog i Sotklaus
lie, iens Quiden Quiden 2 1/2 Uge Fiskerlie. og Quiden Høgnis
1 1/2 Mollug, alt med Bog og Land skide, iens Vælle Skibet beliggende,
for den forsvante Sum 160 Rigsd., thi skal forsvante når folgte Dode
med hermed tilførende Herligheds, som når til enhver Quid legger eller
her efter tilkomme vorder, følge og tilhøre volhemelte min Søn Peger

mellem Olava og henn Hustru og Arvinger, fødte og ufødte, til en evig-
værende stedsevarende Adel, Arv og Ervdom, uijordkædlig af mig og mine frem-
tidige Røder os de til eller i de minste Lov, Del eller Part udhævet.

Som jeg i alle Maader skal være og blive henn fuld og feste Hjemmets
Arvmand efter Lovens Forskrift.

Skrevet til Bekræftelse i den min Hæved og Gætt, samt valigt om-
vendt de 2de Junimåned Jule Klaufer Dren og Hæved Johansen
Prepster, dit med mig til Vitterlighed ville underskrive og forfæle.
Skrivet den Tenth 16de Januar 1739.

Jens Mortensen Raug

Jule Klaufer Dren

Hæved Johansen Prepster

alle 3 til en borspæder

Den 17de April 1740 skal Jeneren holdes Registering i Bued efter ufødte Jens
Mortensen Raug paa Jorden den Tenth, af Jornskriver Jens Jørgen
Heider og forening med Lønnmands Jørgen Honningdal, med tilkaldt 2^{de}
Værderingsmand Prædigt og Anden Jomsette. Af Bued Lovene
finder jeg ind mig foreliggende Skiftebrev, egen Ting og fjædligt Mark-
værdighed af nover, indlager 39 store Poler Raupper, formodentlig de af-
dies Skifte Raupper, de henn i sin Maad omte, som Holstenes, og ind-
Bælle af stor, hændt Gætt som Røstskriver hos Magrette Sten-
bos Steid) i Hæved paa: Borgum, forte et meget skæddom og fjæd
Jen. Skifteforbinger er indsted fra Jornskrivergaard den Tenth m. Bor-
gaard den 3de Februar 1741, i den de indte Jornskriver Jens Jørgen Heider Steid
af Jorner Jens Christian Heider, som de var indstillet i Jornskri-
ver over Lønnmand

Aar 1686, den 3de Mai var ifølge Forlængende af Amtmand
Jonnes Lillenskjold som Cier og Guardiae Alods i Borgens Hibe-
de, tilstedeværelse bemeldt Alods, nemlig: Her Tjyv Nilsea Toraskriener
over Løndmon. Arve Tidesfa forrige Lonsmand i Borgens Hibe-
de, Anders Soleruey, Olleng ibid, Johannes Törler, Jens Tjoffi, Johannes Ollens
Vedde, Leinguthersmand i bemeldt Hibe-
de, tilstedeværelse bemeldt Guardiae Alods, for at afgive Skion, hvormeglet Aflæg i Skild bemeldt Guardiae Alods
Alods skallefaar, da den 6de Opfyrden nemlig: Jens Olser, Ingebrigt, Tides
Leinguthers, Jens Andersfa, Paer og Carica Alods, for med det Guardiae Alods store
Skild, og over store Støtjorden og Armod man forrige Guardiae Alods. Fru Peter
den oprindelig Skild 1/2 Uge, blev der aflaget 4 1/2 Uge i Fiskerleie.

Aar 1683, den 2.6. November, var ifølge Amtmand Jonnes Lillenskjold
Forlængende, som Cier og Guardiae Alods tilstedeværelse bemeldt
Alods, nemlig: Her Tjyv Nilsea Toraskriener over Løndmon, Ollens
Guardiae Alods forrige Lonsmand i Gylden Hibe-
de, Störker Skild-
søtter, Anders Jure Ekrol, Jacob Engeseth, Knud Vuller, Guardiae
Alods, Ole Olser Alods Leinguthersmand, for at afgive Skion
hvormeglet bemeldt Guardiae Alods blev der lidet af Aflæg, hvor
der af Guardiae Alods blev aflaget 4 Uge i Fiskerleie.

Aar 1684, den 2.6. September var ifølge Forlængende af Amtmand Jon-
nes Lillenskjold som Cier og Guardiae Alods i Løndmon, til-
stedeværelse bemeldt Guardiae Alods, nemlig: Tjyv Nilsea Toraskriener
over Løndmon, Ole Andersfa Skribner i Lonsmand i Vetus Hibe-
de, Jens Estrup, Anders Vuller, Ollens Leinguthersmand, Jens Tjoffi,
Ole Engeseth Leinguthersmand af Vetus og Gylden Hibe-
de, for at afgive Skion hvormeglet af Guardiae Alods store Skild 2 1/2 Uge

Kalle aftegner, hvorved blev besluttet, at Quardum store Kjeld blev ned-
bragt til 2 1/2 Væge i Fiskerleie.

Indmærkning. Lidtroende Quard Hærhem Kjeld maa senere have rent
indtægt, da den Kjeld ved Nitter af forrige Aarkhundrede blev en oppfor-
tning til 1/2 Væge i Fiskerleie.

Ved Aar 1684, iend, Nils Tidus søn Imod i Bergen, fordegnede her
nue Landmænd tilfommene 173 Væge i Fiskerleie, og var bleven Quard-
en Godt (Guden) i Borgens Laga, hvoraf der 12 Høllag laa ind. -

Remer

for Landmændenes nye Landmænd, forfattet efter hvide
Gensidige Ordre, til alle hørfornligste Tilg, af Tuged
Andreas Hønsen Møller.

I Valde Hønsen er 306 Bønder, hvoraf 48 indroledede, 1 Lø-
gevald, nemlig Løsmændene 3 Corporales, 121 Bøxer, 300 Taster
180 Høllager, 12 Gæser.

I Dale Hønsen, 301 Bønder, 52 indroledede, 1 Løgevald/Løsmænd
(ca), 3 Corporales 122 Bøxer 310 Taster 220 Høllager 45 Gæ-
ser.

I Rindlevens Hønsen 99 Bønder, 19 indroledede 1 Løgevald/Løsmænd
ca) 3 Corporales 44 Bøxer 104 Taster 60 Høllager 21 Gæser.

I Hjørnæs Hønsen 146 Bønder 39 indroledede 1 Løgevald/Løsmænd
ca) 3 Corporales 84 Bøxer 181 Taster, 96 Høllager
og 5 Gæser.

I Orsten Hønsen 198 Bønder, 36 indroledede 1 Løgevald/Løsmænd
ca) 3 Corporales, 120 Bøxer, 230 Taster 106 Høllager 14 Gæser. -

I Valde Hønsen, 291 Bønder 30 indroledede 1 Løgevald/Løsmænd ca) 3 Corporales

3 Tommefluger 1 Capitular 126 Bøger, 341 Taster 2 10 Hillebær-
der, 5 Gæser.

1 Røde Kibred 160 Bønder, 26 indrolende 1 Sergeant / Lonsmænd) 3
3 Corporaler 54 Bøger 128 Taster 86 Hillebærder, 3 Gæser.

1 Kvædelevs Kibred 150 Bønder, 36 indrolende, Hens Medføjer Asæt,
1 Sergeant / Lonsmænd) 3 Corporaler 63 Bøger 184 Taster, 76 Hille-
bærder og 5 Gæser.

1 Nørre Kibred, 80 Bønder, 33 indrolende 1 Sergeant / Lonsmænd) 3 Corpora-
ler 43 Bøger 113 Taster 34 Hillebærder og 4 Gæser.

1 Elfslevs Kibred 114 Bønder, 32 indrolende, 1 Sergeant / Lonsmænd)
3 Corporaler 86 Bøger, 141 Taster 54 Hillebærder, ingen Gæser.

1 Bongevads Kibred, 124 Bønder 36 indrolende 1 Sergeant / Lonsmænd)
3 Corporaler, 99 Bøger 100 Taster 61 Hillebærder, ingen Gæser.

1 Gøttens Kibred, 105 Bønder, 33 indrolende, Taster Cohold som Cu-
pular, 1 Sergeant / Lonsmænd) 3 Corporaler 97 Bøger 124 Taster,
43 Hillebærder, ingen Gæser.

1 Næst Kibred, 28 Bønder 38 indrolende 1 Sergeant / Lonsmænd) 3
Corporaler 94 Bøger 136 Taster, 42 Hillebærder, 3 Gæser.

Taster og dem rest gjød Tager som Capitular, og Asæt af Lonsmænd.
Gæster udder 27 Februar 1689.

Aar 1691, d. 23. Hver beklager Ole Andersen Hængevi Kvædelevs for
Tager Andreas Hængevi Nøller, at hans Nabo Ole Pedersen Hængevi har
fordølet af et Engestøtte som de har tilsammen. Tager befejles

X Nils Rørdhem, Lars Hillebærst og Johan Midgaard, at indse sig
om det er nogen Tilgædd ved denne Sag, og der, at give og give om det
kommet til Bort og Engestøtte indvortes Leibel. —

Aar 1692, den 17de April, erindres Forstpræsident Henning Tjørrum
Bastberg og Thore Lind, Tageda Andreas Hviller om at fæse ud-
nævnt nagle Mand til at bygge og dele deres pæntværede Gaard Vaag-
as i Breveds Læg, i 2de Læg Dele. Tageda oppfordres Lønsmanden
Anders Nilsen med 2de uivillige Mand, summe Gaard at bygge efter
hvors sit Læbehol. -

Aar 1691 d 4de October befales Tageda Andreas H. Hviller, at efter
Ombydmanden Jens Lurfsen Begjer, her Lønsmanden Lars Jernmån-
sen at tage til sig 2de uivillige Mand til Lægrettmænd, at med
Ombydmanden pænt Ringested d 7de October forkomment, for
at efterse deres Opførelses Trostighed, som efter Formering skal
være udi etger og Eng, og om ikke summe efter enhver Forvild
af Odes Råd beviser; skal de herom videre efter Begjer og Lovens
Anledning uastille til fuldkommen Bytte og Deling givres. -

See som Ole Jensen Skulder af Hjørnæslands Skel, er
entaget af vore Lægrettmænd for 1688, de her har sig først ut
vornede sig hos Lægmanden Pori i Bergen, til Oves aflægelse,
fæeng, ut uavispet Hægeord, som Almuen, til Råd og Rådforing,
her skal bevis, (Andreas H. Hviller Taged.)

See som Amtmand Lillianskjold tjener Rulffs Sædson, efter
forregnead Trolovelse, efter at indtræde i den hellige Agteskaber
Stand, de her har betalt Populationspenge efter Forordning
med en Rige ord, som indtil videre skal indstætte hos mig til For-
regtenens Bedste. - Jullerung d 1690. A. H. Hviller

Efter Forstpræsident Henning Tjørrum Begjer, om nagle efter vore Lægrettmænd
mands End Råd for vore Skel, som der her udi Befaling til

Landsmænd i Votum. Skribet af Ole Anderson Not., som tillydte
April 1692 skab tilfjeldt de Leiegættersmand aff sit. Skribet, at midt pæne
Quælen, end dog jeg ei kan opgives hvor mange som behøves af Gættens
Skribet. Deres kan derom mig idag tilfjeldt Suppl. med Amtmænd
von Ahrens Resolution og Befaling til mig, at forlyde Jens Gættens
jeg ei med Guardia, til samme Dagen Tilfjeldt, at befatte. Samt
og en Copie af en nye taget Befaling til Landsmænd i Gættens Skri-
bet Aret Oliva, til Forkjædelss, med Gættelig Begjær, om i ville
være af den Gættelig samme at befunde, seuvel som Befaling til
Landsmænd Ole Anderson Not., seuvel som nu i alle Lidelighed videre
gives. Gættelig 11 April 1692. Andrees Hanssen Möllers Tegn.

Aur 1692, d. 9° September tilskrev Tugden Andree Hanssen Möllers
Amtmænd Iver von Ahrens, at han meente tilholdt Forskriens
Hering Tugden Carlberg med de Leiegættersmand at sette Groser for
Opfjeldt pæne Tolerance, Tolerance og Mistrivning, for de dis-
formet sine Kreatur ulovlige lader gættelig pæne Gættelig Edmark
pæne Tolv, som er meget indkæbet, af de ombuende Opfjeldt.

Aur 1693 forskrev Aare (Jens) Fremmergjorn) i Aarens Tugden,
for Thingvordt pæne Tugden og færdig, at han i alle hans avlet
seemeglet Aare at han kan lade Tolv til Kongen, Tugden og
Tjener. Hvorfor Tugden befale Iver og Hans Tugden, efter
Loven Formid, at efterse hans Tolvstov, og derom først fordy
at give tilfjeldt.

Aur 1684 d. 8 Marts, beklagede Caspar Berg i Nordalen, at hans
Tolv Tolv die om Tolvstov flippet sine Tolv og Tolv ind
pæne hans Tolvstov og fordrer samme. Tugden A. H. Möllers for.

Ligder bemeldt Peren Jø, at have færdig Indsees Rasmus Platte-
merke, der som her er vilde lade Indsees Loven, hvilket Loven end
Sider Krigsda, som her er forbygt

Aar 1692. d. 9de Junii holdes Tingting nye Georden Næsthering i
Vestre Lagn. Noverendtes Fogden et. H. Müller og Lægen i Vestre
Ciser Længseth, Jacob Bakker, Ole Høstropia Vitar, Rasmus
Halle, Christen Vestre, Ole Ringsted, Lars Skov og Sidsen Op-
ien, hvor der er holdt Ole Titter fra Romdalen var indstillet for Læ-
men med Caris Hedsdatter Svandole, og der her ikke miste i Retten
men alle Caris og per M. v. v. forstod her og bekjendte, at her 2de Gange
for herud ejert sig skidrig i sunden Anfæls, thi blev her der efter Lu-
vens Jagne 169 d. int til at Rages træget med Brødemørke i Sun-
den.

Aar 1692. d. 9 September, lilskreve Fogden et. H. Müller Loven i
Sidsen Ophalm, at stralmend Jær von Ahnen her beklaget sig for her, at
angre Brøden i Nord Skibet, ikke for Betaling vilde hjælpe og ber-
ge her og her Gods, der her var i Sun, men at her for den Lagn Skid,
mislid sig Gods, som heller vilde blev redt. —

Aar 1692. d. 26 September, befules Fogden, at Loven i Vitar, Ole
Andersson Skov, skulle lade Caris Svandole indstave for Indsees, efter at
Loven først var opløst for her. —

Aar 1692. d. 19 September lilskreve Fogden et. H. Müller, Loven i
i Vandelven Knud Nilsen, at her skulle indstave til første Ting Tved
Hulv, Lagne og Gutorm M. Skelbort, Lars Skjette, Coben Solg-
seth, og Sidsen Berge, som her ~~er~~ indstet Loven i Ryt og
Foreskub. —

Aur 1693 leverforhold Tugden i Lindmire A. H. Miller ex Kongen
Lilhoiead Guerd Potter i Harkum 5' Mølly, til ex Rafael Strøjon
for 7 Rigs: i Bølge, men du søger ikke bage den udeliggende Part
i bemeldte Potter, som lader haa en Ole Olsen som bruger den, imod at
betale den nærlige Skat.

Aur 1692 den 4 Maarte holdes et Forhør paa Gaarden Sløjfjærdi. Nord.
Kjænde af Toraskrens Juel Mathias Ebelholt og Tugdens Tæll-
mægter H. van Andersen, samt Leiguttes manden Anders og Ruoms
Potter, Erik Poljætte, Anders Almestue, Ole Kræger, Anders Gyde,
Thorens Korpersten, Mads Tøger, Juel Kopperstue, Johannes
Ovalkjærd, hvor du for Potter foreslod Britte Eriksdatter, som
hævede laded sig besværges af Gunder Simonsen. Forhøret er
meget betydeligt og omstændigt, og den effekte Dom lød, at bemeldte
Britte Eriksdatter, som 2° Gang for første gjord sig skyldig i Leir-
meel skuldte Ragslages med Brødmølle i Tander og forvejs ud-
af Skifte.

Leivrit Tuder fra Vesteraas og Gregorius Holm af Sydlands Laga,
som vere indstøvel for Leigmanden i Bergen Henrik Kald, an-
søger Aur 1693 d 8° Juli, gennem Tugden, om de ei Rind paa afgive
Skuld for Toraskrens i Lindmire, du du som fattig Rind ei
for sig istand til at reise en Væ af 40 Skil til Bergen.

Han Truls Christensen Krogh Præst over Lindmire og Sognerod
til Orskning iforrey i Forening med Teder Ruoms fra Brødal
Sognerod til Nordalen, holdt Skifte Aur 1690 efter den i
Aur 1687 afvød Sognerod til Bergen, Hr. Christopher

Peder von Hjermeus, og blev den af Kongen nævnt og gjort ledig i be-
meldte Brev, for Departement for Aar 1689 af Borgmester, Væder og Skriver
Lager, havelde Told Biskopper og Borgmester, men som Her Hjer-
meus ved end med. Beløbet var 12 Rysd. med 3 Rens Rens, og her for
blev til Cicadon af Her Hjermeus's Brev, indlagt til Biskopper, Gaarden
Tand i Væder Skriver.

Meden Frantsen Burger i Sandhavn blev indkommet, indstør-
nede for Bygget i Bergen, da her var medformidlet med en Dom,
affegt af Byfogden i Bergen H. von Henningsen og med og Cister
Garde, Burger i Bergen, da 15de Mai 1686, hvorfor bemeldte Meden
Frantsen indstørnede med Bergens Rens den 16de Juni, og derfor
her i Rens den 22de Juni, da den 23de Juni eller alle ferd den 23de Juni.
Hjemme indstørnede til samme Tid og Her Juvole Rens, Burger
i Bergen, for at fremlegge i Rens for Rens Rens, samt
den Meden Frantsen til bemeldte Juvole Rens indgive Obligation,
til Rens videre Forklaring

Aar 1694 og blev Peder Arnsen Arnsen at modtage en Rens indgive
ifølge de her for billyg Betaling, efter som Capelinus en Rens Arnsen
som belevet for Rens Rens Brev, v. s. v. som nævntes Kongen
Arnsen H. Miller, at Lommeda Rens i Væder, skulle med
2. Meden tilholde bemeldte Peder Arnsen med det strængeste og uloorlige
at holde den Rens Ordre efterliden, og en tilføjelse Rens Overlost eller
Beføjelse, som her ifølge Capelinus Rens Rens Rens med
Aar 1698 d. 14 Februar, til Rens Kongen H. Miller, Lommeda i Væder
de Rens Rens, at Rens med H. Miller skal foretages den 1de Mai.
Til den Tid og Her, her her at tilføje 8de August med, at Rens til Rens

sumt, at Christen Hølland, med de Folk og Gæder som vore
tilstede den hære Høstne paa Skuden, for at afløge den for-
ordte Vidnebyrd om Løgen

Spalte Tugend Møller Bør af 22 Juni 1689, her^{er} den Kongelige Brev
beordret med 6 Compagnier af sit Regiment til Atterhise ud
mønt, hvoriblandt Capitein Grants Compagnie er tilføjet, som
med 3 Reges Kortskat i Proviant, helst i Tøge, som pæne hvor
Løge bliver 2 Regs. = 4 p. Thi herer Consensdix ider Mibred, at
tilføj Rodmerdren hvor sit Løge, at istofdre bemeldt Proviantkat helst
i Tøge, og samme at leve til Soldatene, seer vel som den resterende
Løn til Døds, med den af Prinsdix befaldt M. i endring, ider Op-
hold ider Ophold at leve den. Seer og at tilføj de fornødne Bør,
de og Rorsfold, at fore bemeldt Soldatene til Skvadri i Dale
Skibred, og der der efter den Gildvaldres Ordre er beordret, at
60 Mand af Jøndmoner Tøgen i Kongens Tjante af sit indrøst
de Mandskale af Muxina skal udstages til Jør, som nu til Ber-
gen skal indføres, og sammesteds seer 3 bergeaste Diffestions Ski-
ler, med 3 Reges Kort vil forføres, og for...

Aar 1740, den 19de Mui, ved Consensdix i Borgens Skibred
Carl Bennick tilstede i ^(den af Prins Consensdix) i forening med 2de Mand
at iidsige Beluling ifølge en Dom udfærdiget den 23de October 1769,
hvorud her var indte Bøder med 3 Regs. 2 mark 4 p., fordi at
her havde haft forledigt Samtue med fra Høstne. Bøden
skulde oppbevares af Sætteløspæstene Jens Lindnæs, og oslægge til
Rødt Høstital. Seer da her om hvad den Tid, ved Tøgenes Jør

helt til Væres fælledes, at en god ^d Sjældheds 3 Ried. Bemeldte
Bort i Loreng med Omkostningerne, beløb sig til 2 O Ried: 4 M: 12 R.

At der Ord om Guardia Waguij:

Minne forguentid Oplyselse, her jeg anstalt, at Guardia Waguij i
Gordueys Sag ifølge et gammelt Familiefoged, skal i gamle Dage
have været Kongens, nemlig at Guardia her blev en ills worden. Men ved
vort underlyst, den svenske Konge foran Ciendom, enten som Bort
eller mesten fremen af den Aarsag, at i Waguijs Ord var god Aaled-
ning til at op i en Tveimøller, den Omgæve den Tid havde gode Tveim-
Kone, den sidste Mening er vel den rigtige. Nu der i gamle Dage skal
i Waguijs Ord have vort i Gang 2^d Tveimøller, som at der er at
Aimelighed for, at det er at her ved af den Aarsag at Kongen her
fremt Aarsag fast i Guardia. Under Kong Christian den 4te Regering
(1588-1648) boede her Guardia Waguij en Leilending Casimirus
Waguij, som i sine unge Dage skal som Soldat have tjent i
Krieger, som uendevorte Kongen fort i Tidsklamp (1625-1629)
op som under et ~~stort~~ Tidskrig kjald Kongen op som sin Hest,
der her under Kampen dummel. var falden af, fild bemeldt Casimirus
sine Forældre ved Guardia Waguij, til Ciendom for af Kongen,
for sine bedste Tjeneste. Bemeldt Casimirus' sønne Joon
som den 16de 67 for Rommer at her ved her Guardia Waguij, og var
her det noode, at den Medicin af Dykkorn Sag. Her havde Joon
Andrijs Joonse som den 17de 17 Riedt 3de M. Olay i Waguij af Bispeped
Hans Garbier i Bergen. Hovordis Hans Garbier var bleven Cit af
Guardia, ved jeg ikke, den 1721 og 1732 følger Andrijs sine Guardia Wag-
ueg med 2^d Møller, til sine Datter Guro, som da var gift med en
Hans Pedersen. Derp havde fulgvedt Børn, nemlig: Joon

Jens og Peder, samt Datteren Berthe. Aar 1745 i det første Aar
de Jens Thorsen sin Broder Peder og Peder Berthe skadede i Weg-
nig som Aar efter Forskiven, den første 1. Mollag 9 m. Jens Thorsen
huede blandsaadu Børn Sønner Jens Thorsen som Aar
x 1742 Riebt 2. Mollag 14 m. i sin puel uad. Hans Wegnig og
huede Puelen Abetha, som huede puel Sønner pt. Boyend.
Aar for fælles, at Abetha faldet her vist at fæu tillæp sig til
Ciaron Guarden Wegnig, Aar 1800 folgte Thorsen Jens sin puel
huede Guard Wegnig til Sønner Jens Thorsen. Her huede i Weg-
nig uad huede blandsaadu Børn Sønner Thorsen i Wegnig, som
Peder Jens huede Aar, og Peder Jens som huede puel Guarden
Gruen. Bemeldt huede Puelen Abetha som Sønner Puel O.
som Abetha puel Solais: i det uad den örege Del af Guarden
Wegnig, Aar som jeg ser, at huede det Aar Aar 1742 folgte 13½
Aar i Wegnig til en Joha Thorsen, 2. Mollag 4½ Aar til en Lars
Thorsen, og 2. Mollag 4½ Aar i samme Guard til en Joha Ellingsen
alle Lideninger puel Guarden Wegnig. -